

Η ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ ΔΕ ΒΓΑΙΝΕΙ ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΚΑΛΟ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ - ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Ερωτήσεις - Ασκήσεις ανοικτού τύπου

1. Να μεταφέρετε τα πρωτόκλιτα και δευτερόκλιτα ουσιαστικά του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
2. Να μεταφέρετε τα τριτόκλιτα ονόματα του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, και να δηλώσετε το γένος τους.
3. Των ουσιαστικών του κειμένου που βρίσκονται σε αφαιρετική πτώση να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και των δύο αριθμών, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
4. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και στους δύο αριθμούς (εφόσον αυτό είναι δυνατόν) των τριτοκλίτων ουσιαστικών που σχηματίζουν τη γενική του πληθυντικού με κατάληξη -ium.
5. Να μεταφέρετε τα ουσιαστικά της 4ης κλίσης του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, και να δηλώσετε το γένος τους.
6. Ποιο ουσιαστικό του κειμένου κλίνεται όπως οι μετοχές που χρησιμοποιούνται ουσιαστικά; Πώς κλίνεται;¹²⁷
7. *nobili genere*: Να κλιθούν μαζί και στους δύο αριθμούς.
8. Να μεταφέρετε τα επίθετα του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη των τριών βαθμών, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
9. Να γραφούν στον άλλο αριθμό οι πλάγιες πτώσεις των επιθέτων του κειμένου στο θηλυκό και ουδέτερο γένος του συγκριτικού βαθμού, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
10. Να σχηματίσετε τα αντίστοιχα επιρρήματα των επιθέτων του κειμένου και στους τρεις βαθμούς, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.

¹²⁷ Βλ. Μ. Πασχάλης - Γ. Σαββαντίδης, *Λατινικά Λυκείου. Το βιβλίο του καθηγητή*, σ. 89.

11. Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
12. Να γίνει χρονική αντικατάσταση του ρήματος της 2ης συζυγίας του κειμένου σε όλες τις εγκλίσεις στη φωνή που βρίσκεται.
13. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των ρημάτων της 3ης συζυγίας του κειμένου σε όλες τις εγκλίσεις στη φωνή που βρίσκονται.
14. Να κλίνετε την προστακτική ενεστώτα και μέλλοντα των ρημάτων της 1ης συζυγίας του κειμένου στη φωνή που βρίσκονται.
15. *praefuit, abiret*: Να γίνει χρονική αντικατάσταση των τύπων και να κλιθεί η προστακτική έγκλιση ενεστώτα και μέλλοντα.
16. Των αποθετικών ρημάτων του κειμένου να γραφούν όλοι οι ενεργητικοί τύποι.
17. Να γραφούν οι αρχικοί χρόνοι όλων των ρημάτων του κειμένου και στις δύο φωνές, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
18. Να ξαναγραφούν οι παρακάτω περίοδοι, αφού μεταφερθούν τα ρήματα των κυρίων προτάσεων στο αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού της οριστικής ενεστώτα και υπερσυντελικού και γίνουν, όπου χρειάζεται, οι αναγκαίες τροποποιήσεις ώστε οι νέες περίοδοι να είναι νοηματικώς αποδεκτές. Να μη θίξετε εκείνες που δεν είναι δυνατόν να μετασχηματισθούν:
 - α) *Consul edixit ut omnes milites pugna abstinerent.*
 - β) *Consulis filius a duce hostium proelio laccessitus est.*
 - γ) *Miles Latinus filium consulis proelio laccessivit.*
 - δ) *Adolescens viribus suis confisus iniussu consulis in certamen ruit.*
 - ε) *Consul, cum in castra revertisset, adolescentem morte multavit.*
 - στ) *Statim hostes fuga salutem petiverunt.*
 - ζ) *Adolescentis opera hostes fugati sunt.*
 - η) *Consul in castra reversus adolescentes morte multavit.*
 - θ) *Cum is aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent.*
 - ι) *Ille fortior hoste hasta eum transfixit et armis spoliavit.*

19. Να επιφέρετε τις απαιτούμενες διορθώσεις ώστε οι προτάσεις που ακολουθούν να είναι συντακτικώς αποδεκτές. Αν κάποια πρόταση είναι αποδεκτή, να μην την θίξετε:
- α) *Ille nobili generi natus exercitui adulescens praefuit.*
 - β) *Gongrediamur, ut singulare proelio cernatur quis virtute antecellat.*
 - γ) *Consul castris aliquando abiens edixit ut omnes pugna abstinerent.*
 - δ) *Consul edicit ut omnis pugna abstineret.*
 - ε) *Hic scire volebat quanto miles Latinus Romano virtute antecellat.*
 - στ) *Cum consul redibit, rogabit quis iniussu ipsius in certamen ruisset.*
 - ζ) *T. Manlio consule bellum cum Latinis gerere obtigit.*
 - η) *Ubi consul castris abisset, filius eius castra hostium praeterequitavit.*
 - θ) *Fortior duci hostium filius Manli eum transfixit.*
 - ι) *Viribus suis confisus dux hostium proelio adulescentem lacesitus est.*
20. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική, όπου αυτό είναι δυνατόν:
- α) *Dux hostium proelio adulescentem lacessebat.*
 - β) *Filius consulis ducem hostium hasta transfixit.*
 - γ) *Adulescens fortior hoste armis eum spoliavit.*
 - δ) *Ille confisus viribus suis et cupiditate pugnandi permotus in certamen ruit et hostes fugavit.*
 - ε) *Consul filium suum supplicio capitis adfecit.*
21. Να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε τους ομοιόπτωτους και ετερόπτωτους ονοματικούς προσδιορισμούς του κειμένου.
22. Να εντοπίσετε τους τύπους που βρίσκονται σε γενική και δοτική πτώση και να προσδιορίσετε τον συντακτικό τους ρόλο.
23. Να προσδιορίσετε και να δικαιολογήσετε τον συντακτικό ρόλο των αφαιρετικών του κειμένου.
24. Να εντοπίσετε τους τύπους που βρίσκονται σε αιτιατική και να δικαιολογήσετε την πτώση τους.
25. Να χαρακτηρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου και να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο του ρήματος με το οποίο εκφέρονται.
26. *Congrediamur... antecellat*: Να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς της κύριας πρότασης της περιόδου.

27. Να εντοπίσετε τους συνδέσμους του κειμένου και να εξηγήσετε τον συντακτικό τους ρόλο.
28. *Congrediamur... antecellat*: Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο της περιόδου σε πλάγιο χρησιμοποιώντας ως πρόταση εξάρτησης μία πρόταση που να ταιριάζει στο νόημα του κειμένου.¹²⁸
29. *Edixit ut omnes pugna abstinerent*: Να μετατραπεί ο πλάγιος λόγος σε ευθύ.¹²⁹
30. Να εντοπίσετε τις λέξεις του κειμένου που έχουν ετυμολογική σχέση με αντίστοιχες λέξεις της ελληνικής (αρχαίας και νέας).
31. Να μεταφραστούν στα Λατινικά:
- Ο αρχηγός των εχθρών προκαλεί σε μονομαχία τον γιο του Μανλίου, για να κριθεί από την έκβαση αυτής πόσο υπερέχει ο Λατίνος από τον Ρωμαίο στρατιώτη.*
 - Ο νεαρός όρμησε στον αγώνα παρά τη διαταγή του υπάτου και έτρεψε σε φυγή τους εχθρούς.*
 - Όταν ο ύπατος απουσίαζε, ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και ο αρχηγός τους τον προκάλεσε σε μάχη.*
32. Με τις ομάδες λέξεων που σας δίνονται να κατασκευάσετε ισάριθμες αποδεκτές προτάσεις, αφού τοποθετήσετε την κάθε λέξη στον κατάλληλο τύπο και στην κατάλληλη θέση. Να προσέξετε ώστε το νόημα να είναι αποδεκτό:
- consul, multo, revertor, cum, adolescens, mors*
 - opera, ille, hostis, fugo*
 - Romanus, Latinus, virtus, antecello, virtus*
33. Ποιων παλαιότερων πτώσεων τις λειτουργίες συγκεντρώνει η αφαιρετική πτώση, απλή ή εμπρόθετη;

¹²⁸ Η άσκηση αυτή να διδαχθεί αργότερα, όταν οι μαθητές θα διδαχθούν τον πλάγιο λόγο.

¹²⁹ Βλ. υποσ. 128.

2. Ερωτήσεις - ασκήσεις κλειστού (αντικειμενικού) τύπου

I. Συμπλήρωση κενών

1. Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από τις λέξεις που δίδονται μέσα στις παρενθέσεις τη λέξη που κάθε φορά απαιτείται, αφού τη μεταφέρετε στον κατάλληλο τύπο. Τα ρήματα με τα οποία θα συμπληρώσετε τα κενά να τεθούν σε οριστική παρακειμένου, εκτός κι αν η σύνταξη απαιτεί διαφορετικό χρόνο και έγκλιση. Να προσέξετε ώστε οι προτάσεις να είναι νοηματικώς αποδεκτές:
 - α) *Congrediuntur, ut* , *quanto milites Latini* *virtute* (Romanus, proelium, cernor, antecello)
 - β) *Cum consul in castra*..... , *permotus suum filium, cuius opera hostes* , *adfecit*. (revertor, ira¹³⁰, vincor, supplicium, caput)
 - γ) *His* *consul milites admonebat: “In certamen fortiter ruite, ut hostes* *et patriam* ”
 - δ) *Consul* *abiens milites omnes pugna* (iubeo, castra, abstineo)
 - ε) *Adulescens castra hostium* *ducem eorum proelio* ; *cum* *congressus eum* *transfixit et armis spoliavit*. (gladius, is, lacesso, praeterequito μτχ.)
 - στ) *Dux hostium credens fortiozem esse* *eum* *laccessit ut cernatur uter*¹³¹ *virtute* (adulescens, proelium, singularis, antecello)
 - ζ) *hostium antecellens adulescens et* *suis confisus, cum consul, pater suus, castris* , *praeterequitavit castra hostium et ducem eorum* *laccessivit*. (audacia, abeo, dux, vis, pugna)

¹³⁰ ira, -ae = οργή

¹³¹ uter = ποιος από τους δύο;

- η) *Adulescens* *iniussu consulis cum*
 hostium in certamen ruit et eum hasta transfixit.
 (congregior, dux, cupio μτχ.)
- θ) *T. Manlius filium suum, qui hostes*,
multavit, quia iniussu ipsius congregi cum Latino
 (fugo, audeo, mors, miles)
- ι) *Ille a*, *suo, morte*,
quia *non* (consul, pater, is, pareo,
 multor)

2. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω περιόδων βάσει του νοήματος του κειμένου:

- α) *Dux hostium a filio Manli hasta* *et*
spoliatur.
- β) *Consul, qui* *Romanorum praeerat, omnes*
 iussit.
- γ) *Adulescens* *consulis cum* *hostium*
congressus erat, ut singularis proelii eventu cerneretur quanto
 miles Romanus Latino
- δ) *T. Manlius morte adolescentem* *iussit.*
- ε) *Bello Latino filius T. Manli, consuli, cum aliquando pater suus*
, *praterequitavit castra hostium et* *a*
 hostium cum eo congressus est.

II. Ερωτήσεις - ασκήσεις της μορφής “Σωστό - Λάθος”

1. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι συντακτικώς ορθές ή εσφαλμένες και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Bello Latino T. Manlius vir nobilis generis</i>
<i>exercitui Romanorum praefuit.</i>	☐	☐
β) <i>T. Manlius nobili generi natus bello Latino</i>
<i>exercitui Romanorum praeerat.</i>	☐	☐

γ) <i>Adulescentem consul non laudavit, quod hasta transfixit ducem hostium, sed morte multatus est.</i>	☐	☐
δ) <i>Cupiditati pugnandi adulescentes iniussu consulis in certamen ruit.</i>	☐	☐
ε) <i>Adulescens fortior duci hoste eum interficit.</i>	☐	☐
στ) <i>Adulescentes viribus suis confisi congressi sunt cum hostis.</i>	☐	☐
ζ) <i>Adulescens hasta transfixo duci hostium et armis spoliato in castra victor revertit.</i>	☐	☐
η) <i>Cum filius Manli castra hostium praeterequitaverit, a duce hostium proelio laccessitus est.</i>	☐	☐
θ) <i>Statim hostes fuga salutem petiverunt interfecto duce eorum.</i>	☐	☐
ι) <i>Manlius filium suum, cuius opera hostes fugati sunt, morte multavit.</i>	☐	☐

2. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο νόημα του κειμένου και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Consulem praeterequitantem castra hostium dux eorum proelio laccessivit.</i>	☐	☐
β) <i>T. Manlius consul, vir nobilissimi generis, Latino bello exercitui Latino praefuit.</i>	☐	☐
γ) <i>Filius Manli iniussu patris in certamen ruit et congressus cum duce hostium eum interfecit et armis spoliavit.</i>	☐	☐
δ) <i>Iniussu consulum adulescens castris abiit et cum duce Latino pugnavit.</i>	☐	☐
ε) <i>Consul edixerat ut omnes milites Romani pugna abstinerent.</i>	☐	☐
στ) <i>Adulescens non paruit patri et pugna non abstinuit.</i> ☐	☐	☐
ζ) <i>Dux hostium fortior filio consulis hasta eum transfixit.</i>	☐	☐

- η) *Manlius filium suum, cuius opera hostes fugati sunt, morte multavit.*
- θ) *Cum aliquando filius consulis castra hostium praeterequitavisset, miles quidam proelio eum laccessivit.*
- ι) *Multi militum Romanorum cupiditate pugnandi permoti iniussu consulis in pugnam ruerunt.*

III. Ερωτήσεις - ασκήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Η πρόταση “ut singularis proelii eventu cernatur” είναι:
- α) χρονική
- β) συμπερασματική
- γ) τελική
- δ) βουλητική
- Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.
2. Ο τύπος “opera” στην τελευταία περίοδο του κειμένου συντακτικώς είναι:
- α) αφαιρετική του μέσου
- β) αφαιρετική του τρόπου
- γ) αφαιρετική του χρόνου
- δ) αφαιρετική της ιδιότητας
- Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.
3. Η υποτακτική της πλάγιας ερωτηματικής πρότασης του κειμένου είναι χρόνου ενεστώτα διότι:
- α) δηλώνεται το υστερόχρονο και η δευτερεύουσα εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου.
- β) δηλώνεται το σύγχρονο και η δευτερεύουσα εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου.
- γ) δηλώνεται το προτερόχρονο και η δευτερεύουσα εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου.
- δ) δηλώνεται το προτερόχρονο και η δευτερεύουσα εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου.

- ε) δηλώνεται το υστερόχρονο και η δευτερεύουσα
εξαρτάται απο ρήμα ιστορικού χρόνου.
- στ) δηλώνεται το σύγχρονο και η δευτερεύουσα
εξαρτάται απο ρήμα ιστορικού χρόνου.
- Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

IV. Ερωτήσεις - Ασκήσεις σύζευξης

1. Στηριζόμενοι στο κείμενο να γράψετε δίπλα σε κάθε ερώτηση το γράμμα της αντίστοιχης απάντησης. Τέσσερις προτάσεις που καταχωρίζονται στη στήλη των απαντήσεων δεν ανταποκρίνονται σε αντίστοιχες ερωτήσεις.

Ερωτήσεις	Απαντήσεις
1) ☐ <i>Quis bello Latino exercitui Romano praeerat?</i>	α) <i>Praeterequitavit castra hostium et lacessitus a duce eorum cum eo congressus est.</i>
2) ☐ <i>Quid consul castris abiens edixit?</i>	β) <i>Miles quidam Latinus.</i>
3) ☐ <i>Quid adulescens, cum suus pater castris abiit, fecit?</i>	γ) <i>Dux hostium.</i>
4) ☐ <i>Quis filium Manli proelio lacessivit?</i>	δ) <i>Quia filius suus non paruit patri et cum duce hostium congressus est.</i>
5) ☐ <i>Cur T. Manlius morte suum filium multavit?</i>	ε) <i>T. Manlius et suus filius.</i>
6) ☐ <i>Quando T. Manlius praefuit exercitui Romanorum?</i>	στ) <i>Ut omnes pugna abstinerent.</i>
7) ☐ <i>Quis castra hostium praeterequitavit?</i>	ζ) <i>Bello Latino.</i>
8) ☐ <i>Quem adulescens hasta transfixit et armis spoliavit?</i>	η) <i>T. Manlius.</i>
	θ) <i>Filius T. Manli, consulis.</i>
	ι) <i>Miles quidam Romanus.</i>
	ια) <i>Ducem hostium.</i>
	ιβ) <i>Militem quendam Latinum.</i>

2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α΄ στήλης με τις σημασίες που δίνονται στη Β΄ στήλη αναγράφοντας μέσα στο πλαίσιο τον αριθμό της αντίστοιχης λέξης της Α΄ στήλης. Στη Β΄ στήλη υπάρχουν δύο σημασίες των οποίων δεν δίδεται η αντίστοιχη λατινική λέξη, την οποία θα πρέπει να συμπληρώσετε, ενώ στην Α΄ στήλη υπάρχουν δύο λατινικές λέξεις των οποίων δεν δίδονται οι αντίστοιχες σημασίες, τις οποίες επίσης θα πρέπει να συμπληρώσετε:

Α	Β
1) <i>fugo</i>	☐ απογυμνώνω
2) <i>abstineo</i>	☐ περνώ έφιππος μπροστά από
3) <i>praeterequito</i>	☐ τιμωρώ
4) <i>laccio</i>	☐ απέχω
5) <i>congrendior</i>	☐ διαπερνώ, καρφώνω
6) <i>cerno</i>	☐ παρακινώ, παρασύρω
7) <i>antecello</i>	☐ ορμώ
8) <i>transfigo</i>	☐ κρίνω
9) <i>permoveo</i>	☐ υπερέχω, ξεπερνώ κάποιον
10) <i>ruo</i>	☐ συγκρούομαι
11)	☐
12)	☐

3. Βάσει του κειμένου να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α΄ στήλης με τους όρους της Β΄ αναγράφοντας μέσα στο πλαίσιο τον αριθμό της αντίστοιχης λέξης της Α΄ στήλης. Στη Β΄ στήλη υπάρχουν τέσσερις όροι των οποίων δεν δίδεται η αντίστοιχη λέξη.

Α	Β
1) <i>bello</i>	☐ αφαιρετική της αναφοράς
2) <i>genere</i>	☐ αφαιρετική του μέτρου
3) <i>castris</i>	☐ αφαιρετική του μέσου
4) <i>paulo</i>	☐ αφαιρετική του χρόνου
5) <i>virtute</i>	☐ αφαιρετική της καταγωγής
6) <i>viribus</i>	☐ αφαιρετική του εσωτερικού αιτίου
7) <i>iniussu</i>	☐ αφαιρετική της ιδιότητας

- αφαιρετική του τρόπου
- αφαιρετική της αξίας
- αφαιρετική της ποινής
- αφαιρ. απομάκρυνσης/χωρισμού

3. Συνδυασμός ασκήσεων ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι από συντακτικής απόψεως ορθές ή εσφαλμένες και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο. Να δικαιολογήσετε την επιλογή σας στην περίπτωση που θεωρείτε κάτι εσφαλμένο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Ille patre suo virtute antecellit.</i>	☐	☐
β) <i>Omnes, iussu consulis, pugna abstinebant.</i>	☐	☐
γ) <i>Dux hostium adolescentem singulare proelio lacessivit.</i>	☐	☐
δ) <i>Filius consulis fortior duci hostium erat.</i>	☐	☐
ε) <i>Milites nostri hastis multos hostium transfixerunt et armis spoliaverunt.</i>	☐	☐
στ) <i>Adulscntes iniussu consulis in pugna ruerunt.</i>	☐	☐
ζ) <i>Ille huic modo a patri multatus est.</i>	☐	☐
η) <i>Adulscntium opera hostes terga vertunt ac fugiunt.</i>	☐	☐
θ) <i>Omnes iussu consulis pugnam abstinere debebant.</i>	☐	☐
ι) <i>Confidite vires vestras et fortiter in certamen ruite.</i>	☐	☐

2. Ο τύπος “hoste” του κειμένου συντακτικώς είναι:

- α) αφαιρετική της αναφοράς
- β) αφαιρετική συγκριτική
- γ) αφαιρετική του μέτρου
- δ) αφαιρετική του μέσου
- ε) αφαιρετική της καταγωγής
- στ) αφαιρετική του εσωτερικού αιτίου

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από τις λέξεις που δίδονται μέσα στις παρενθέσεις τη λέξη που κάθε φορά απαιτείται, αφού τη μεταφέρετε στον κατάλληλο τύπο. Να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο των ρημάτων των δευτερευουσών προτάσεων και να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις αφαιρετικές πτώσεις. Να προσέξετε ώστε οι περίοδοι να είναι νοηματικώς αποδεκτές:
- α) *T. Manlius, qui Latino exercitui Romano praeerat, die castris milites pugna iussit.* (bellum, abstineo, abeo μτχ., quidam)
- β) *Cum Manlius in castra et filium suum cum duce hostium, permotus eum multavit.* (congregior, ira, revertor, audio, mors)
- γ) *Hostes pavidī terga verterunt ac salutem petiverunt, cum dux eorum ab Romano (fuga, interficio, adolescens)*
- δ) *Omnes milites abstinebant praeter consulis , qui pugnandi in certamen ruit.* (pugna, filius, permoveor, cupiditas)
- ε) *Adolescens, qui suo magno in periculis fuit, ab patre morte multatus est, quia iniussu eius cum hostium (pater, dux, adiumentum, ipse, congregior)*
- στ) *Consul laudare debebat magis quam (adolescens, mors, multo)*
- ζ) *Adolescens dignus et magis erat quam , quia patriam liberavit.* (honor, laus, periculum, magnus, mors)
- η) *Adolescens cum a hostium lacessitus esset, fretus suis cum congressus est et eum (dux, vis, is, interficio)*
- θ) *Ille iam Romam venit et ad amicum suum , qui paulo natu erat.* (aetas, parvus συγκρ. βαθ., grandis, devertō)

ι) *post*, *cum consul in castra*,
edixit ut adolescens morte (paucus, dies, revertor,
multor)